

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA AKRAPOVIČ D.D.

Cerklje na Gorenjskem, maj 2017

ERIK PERDAN

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisani Erik Perdan, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtor predloženega dela z naslovom Analiza poslovanja podjetja Akrapovič d.d., pripravljenega v sodelovanju s svetovalko asist. mag. Aleksandro Šobota

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravil samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobil vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študenta: _____

KAZALO

UVOD.....	1
1 TEORETIČNA IZHODIŠČA ZA RAZUMEVANJE POMENA ANALIZE POSLOVANJA.....	2
1.1 Namen in cilj analize poslovanja.....	3
1.2 Analiza poslovanja kot proces.....	4
2 PREDSTAVITEV PODJETJA AKRAPOVIČ D.D.....	4
2.1 Zgodovina podjetja	5
2.2 Proizvodnja in prodaja	6
3 ANALIZA POSLOVANJA V PODJETJU AKRAPOVIČ D.D	7
3.1 Analiza bilance stanja	7
3.1.1 Struktura aktive	7
3.1.2 Struktura pasive	9
3.2 Analiza izkaza poslovnega izida.....	9
3.3 Kazalniki obračanja	12
3.4 Kazalnik likvidnosti.....	15
3.5 Kazalnik strukture financiranja	16
3.6 Kazalnik solventnosti.....	19
3.7 Kazalniki dobičkonosnosti in učinkovitosti poslovanja.....	20
3.8 Dupontova analiza kazalnikov	26
SKLEP.....	27
LITERATURA IN VIRI.....	29
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Mejniki razvoja podjetja Akrapovič d.d.....	5
Tabela 1: Mejniki razvoja podjetja Akrapovič d.d. (nad.).....	6
Tabela 2: Struktura in sprememba strukture aktive v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	7
Tabela 3: Struktura in sprememba strukture v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	8
Tabela 4: Struktura in sprememba strukture obveznosti do virov sredstev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	9
Tabela 5: Izkaz poslovnega izida v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	10
Tabela 6: Struktura in sprememba strukture prihodkov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	11
Tabela 7: Struktura in sprememba strukture odhodkov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	11
Tabela 8: Struktura in sprememba strukture stroškov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	12
Tabela 9: Obračanje kratkoročnih terjatev in dnevi vezave kratkoročnih terjatev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	13
Tabela 10: Obračanje sredstev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	13
Tabela 11: Kratkoročni koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	15
Tabela 12: Pospešeni koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	16
Tabela 13: Hitri koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	16
Tabela 14: Stopnja kapitalizacije v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.	17
Tabela 15: Stopnja zadolženosti v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	17
Tabela 16: Finančni vzvod v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	19
Tabela 17: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	19
Tabela 18: Dobičkonosnost prihodkov v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.....	20
Tabela 19: Nominalna sprememba produktivnosti podjetja Akrapovič d.d.	21
Tabela 20: Realna sprememba produktivnosti podjetja Akrapovič d.d.	21
Tabela 21: Ekonomičnost podjetja Akrapovič d.d.	22
Tabela 22: Kazalnik ekonomičnosti glede na področje poslovanja	22
Tabela 23: Dobičkonosnost sredstev v letih 2014 in 2015	24
Tabela 24: Dobičkonosnost kapitala v letih 2014 in 2015.....	24
Tabela 25: Dupontova analiza za podjetje Akrapovič d.d. leta 2015.....	26

KAZALO SLIK

Slika 1: Dupontov sistem medsebojno povezanih kazalnikov podjetja Akrapovič d.d.	26
---	----

UVOD

Človek je nagonsko bitje, njegov cilj je preživetje. Nagon nam je privzgojil, da smo začeli razmišljati in dojemati povezavo med vzroki in posledicami. Svoje delovanje smo prilagodili procesu, ki ga imenujemo logično spoznavanje, in je sestavljen iz ugotavljanja dejstev, mogočih vzrokov zanje in njihovega preverjanja (Bergant, 2013, str. 11).

Stanje v Sloveniji je iz dneva v dan slabše. Na ulicah slovenskih mest se vrstijo protesti nezadovoljnih in razočaranih državljanov, ki se počutijo izkoriščane, opeharjene in imajo dovolj ignorance oblasti ter si želijo sprememb. Ker očitno drugače ne gre, so stopili skupaj in iščejo svojo pravico na ta način. Nekateri temu pravijo, da gre za »bolezen«, ki je okužila svetovno gospodarstvo. Velika večina prebivalcev Slovenije se sprašuje, ali uprave podjetij res niso mogle rešiti poslovanja in delovnih mest? Za dolgoročni obstoj podjetja sta spremljanje njegovega poslovanja ter analiza tega nujna, saj obsega zbiranje informacij o preteklem in sedanjem poslovanju, njihovo primerjavo z normalnim poslovanjem, ugotavljanje razlike med obema in iskanje vzrokov za odstopanja. V analizi poslovanja sta proces načrtovanja in nadziranja pomembni vsebini odločanja. S tem se človek poizkuša po eni strani izogniti težavam, po drugi pa izkoristiti priložnost za doseg nekega cilja. Če se vrnemo na podjetje, je za doseg cilja treba imeti uspešno vodstvo, ki sprejema odločitve na podlagi kakovostnih analiz stanja podjetja. S spremljanjem poslovanja podjetja oblikujejo poročila, na podlagi katerih se management odloča (Rozman, 1993, str. 93; Vrečko, 2011, str. 1; Bergant, 2013, str. 11; Zorc, 2013, str. 126;).

Temo zaključne strokovne naloge sem si izbral zaradi zanimivosti tematike. Za podjetje Akrapovič d.d. pa sem se odločil zaradi stalnega spremljanja podjetja prek Moto GP-ja, saj sem velik ljubitelj tega športa. Hotel sem bližje spoznati poslovanje podjetja ter ugotoviti, kakšen je njihov načrt za tako uspešno poslovanje in prepoznavnost, ki je iz leta v leto večja.

Namen zaključne strokovne naloge je teoretično predstaviti temo analiza poslovanja podjetij ter praktično prikazati analizo na konkretnem primeru podjetja Akrapovič d.d. S pomočjo podatkov želim iz bilanc stanja in izkazov poslovnega izida ugotoviti, kako uspešno je izbrano podjetje poslovalo v letih 2014 in 2015.

Cilj zaključne strokovne naloge je analizirati in oceniti poslovanje izbranega podjetja v letih 2014 in 2015 ter izpostaviti morebitne probleme, ki bi lahko neugodno vplivali na poslovanje v prihodnjem obdobju.

Zaključna strokovna naloga je razdeljena na štiri poglavja. V prvem opredelim analizo poslovanja in predstavim njen namen in cilj. Drugo poglavje je namenjeno predstavitvi izbranega podjetja, to je Akrapovič d.d. V tretjem analiziram poslovanje izbranega podjetja v letih 2014 in 2015. Zaključno strokovno nalogo zaključim s sklepom, v katerem podam končne ugotovitve.

1 TEORETIČNA IZHODIŠČA ZA RAZUMEVANJE POMENA ANALIZE POSLOVANJA

Temeljna metoda zavestnega spoznavanja je analiza. Beseda analiza je grškega porekla (*analysis*) in v prvotnem pomenu pomeni členitev (*analyein*) neke enote ali celote na sestavne dele. Z razvojem je ta pojem znotraj različnih znanstvenih področij (matematična analiza, stavčna analiza, psihoanaliza, spektralna analiza, kemična analiza ekonomska analiza itd.) dobil širši pomen, kot je na primer presoja, pojasnjevanje, ocenjevanje, ugotavljanje, raziskovanje oziroma nekakšna splošna pot k spoznanju (Bergant, 2013, str. 12).

Danes se beseda analiza uporablja v številnih pomenih, zlasti kot (Bergant, 2013, str. 11–12):

- proces kot dejavnost analiziranja (dinamični vidik);
- analitsko poročilo (statični vidik);
- področje nalog (sistemski vidik);
- učni predmet (izobraževalni vidik);
- veda (teoretični in razvojni vidik);
- metoda spoznavanja;
- spoznavni proces.

Jasno opredeljen namen uporabe te besede je torej še kako pomemben (Bergant, 2013, str. 12–13).

V literaturi najdemo številne opredelitve analize poslovanja. Velika večina slovenskih avtorjev analizo razumejo kot proces spoznavanja konkretnega podjetja in pripravo za odločanje o izboljšanju uspešnosti poslovanja s stališča uporabnika analize. Nekateri avtorji poudarjajo dolgoročni (strateški) vidik analize, spet drugi pa povezavo med analizo-odločanjem in uspešnostjo. Brez izjeme avtorji dajejo poudarek osnovni značilnosti analize poslovanja, to je, da gre za metodo spoznavanja. Tak poudarek pa lahko (kljub upravičenosti) zavede v nejasno uvrščanje analize poslovanja v okvir poslovnega sistema (Bergant, 2013, str. 13):

1. predmet analize, ki je jasno določen, to je vsakokratni poslovni sistem oziroma njegov del, torej je analiza omejena na poslovanje samega sistema;
2. s predmetom je okvirno določen tudi namen analize poslovanja, to je prispevati k smotrnemu odločanju za doseganje ciljev poslovnega sistema in s tem k njegovi uspešnosti;
3. analiza poslovanja je ena od informacijskih funkcij poslovnega sistema. Vsako stalno dejavnost pa lahko opredelimo kot funkcijo (področje nalog) v poslovnem sistemu.

Pomemben sestavni del analize poslovanja je tudi opredelitev mogočih ukrepov (tudi alternativnih), njihovo ovrednotenje z vidika ciljev in na tej osnovi oblikovanje smernic za poslovno odločanje, saj so te kot osnovni predlogi (strokovne podlage za odločanje) pravzaprav končni izloček iz informacijskega sistema (Bergant, 2013, str. 12–13).

1.1 Namen in cilj analize poslovanja

Opredelitev konkretnega predmeta analize poslovanja je pogosto vse prej kot enostavna. Razlog za to je predvsem, da nanj delujejo številni vplivi. Ti pa zahtevajo jasno opredelitev različnih povezav in soodvisnosti, ki lahko vplivajo na izid analiziranja (Bergant, 2013, str. 21).

Posamezna analiza je opredeljena z namenom posamezne poslovne odločitve. Odločanje torej ni del analize poslovanja, je pa proces, ki ima osnovo v analizi in ji daje smisel. Namen analiziranja je tisti, ki določa, kakšne podatke je treba za posamezno analizo zbrati, za kakšno časovno obdobje, kako podrobne. Določa torej globino in obseg analize. Namen analize bi lahko opisali tudi kot sodilo, brez katerega ne more biti analize poslovanja. Ustrezno opredeljeno sodilo je bistvenega pomena za oblikovanje informacije. V poštev pridejo vsa sodila, ki odražajo spremembe, ki bi jih povzročila namerna odločitev. Pri tem je pomembno, da lahko neka poslovna odločitev povzroči številne spremembe. Zato je nujno dobro proučiti značilnosti odločitvene možnosti in ugotoviti njene posledice. To pa še ni dovolj, kajti iz nabora posledic je treba izbrati ustrezno sodilo. Več sodil pomeni tudi več analiz in več rezultatov oz. informacij (Bergant, 2013, str. 21).

Cilj analize je konec spoznavnega procesa v procesu analiziranja, torej ugotovitev dejanskega stanja predmeta analize. Cilj mora biti izražen tako, da je merljiv in primerljiv s sodilom analize. Samo merljiv cilj omogoča oblikovanje informacij, ki so uporabne pri odločanju in nadzoru. Doseganje takega cilja je mogoče tudi organizacijsko (in v tem okviru tudi motivacijsko) podpreti (Bergant, 2013, str. 21).

1.2 Analiza poslovanja kot proces

Vodenje procesa analiziranja je nedvomno med pomembnejšimi nalogami analitika. Proces analiziranja poslovanja lahko razdelimo na štiri temeljne korake (Bergant, 2013, str. 24–27):

1. **Ugotavljanje dejstev in medsebojnih povezav** je močno odvisno od znanja in preteklih izkušenj. Človek lahko postane dober poslovni analitik, ko si pridobi dovolj znanja in izkušenj. Ugotavljanje dejstev in njihovih medsebojnih povezav temelji na treh metodah (metoda dedukcije – usmeritev na konkretna dejstva, ki jih je treba opazovati; metoda indukcije – usmeritev na strnjevanje in povezovanje opazovanih dejstev; metoda kombiniranja – povezovanje dejstev z ustreznimi osnovami in primerjavami). Prva faza je vsebinsko pravzaprav ključna, saj daje osnovo za poznejše postavljanje in testiranje hipotez. Zato je običajno najobširnejša in časovno najdaljša.
2. **Opredeljevanje osnovnih problemov** je prav tako močno odvisno od znanja in preteklih izkušenj. Pri tej fazi je ključno, da poizkušamo oceniti odstopanja z vidika njihove pomembnosti oz. vpliva na želeni cilj. Nepomembne in naključne zanemarimo, osredotočimo pa se na večje in pomembnejše ter jih poizkušamo povezati v smiselne celote. Zanimajo nas tudi vplivi, ki so osnovni vzrok, in ne tisti, ki so le posledica drugih. Prepoznavanje pomembnosti po eni strani in vzročnosti po drugi je torej ključno pri opredelitvi temeljnih problemov.
3. **Postavljanje hipotez** je logična razlaga določenih opazovanih pojavov oz. dejstev, ki se jo da preizkusiti – sprejeti ali zavreči – z nadaljnjim raziskovanjem. Pomeni, da poizkušamo na podlagi ugotovljenih dejstev in njihovih povezav ter opredelitve problemov oblikovati razlago oz. pot, kako jih je mogoče rešiti. Mogočih hipotez in s tem rešitev problema je praviloma več. Zato je izbira zelo pomembna.
4. **Preizkušanje hipotez** poteka v dveh fazah. V prvi je logično preizkušanje. Pri tem se vprašamo, katere in kakšne posledice v poslovanju ima določena rešitev problema ter kakšne so zahteve za njeno uresničitev. V drugi fazi je praktično preizkušanje hipotez, ki pomeni praktično planiranje, uresničevanje in nadziranje. Druga faza preizkušanja hipotez torej pomeni dejansko ciljno delovanje (načrtovanje, izvajanje in nadziranje) za doseganje zastavljenih ciljev.

2 PREDSTAVITEV PODJETJA AKRAPOVIČ D.D.

Podjetje Akrapovič d.d. je v svetu priznано kot zelo inovativno in visokotehnološko podjetje, ki pri oblikovanju izpušnih sistemov uporablja najnovejšo tehnologijo in visokokakovostne materiale. Znamka Akrapovič je sinonim za najvišjo raven oblikovanja, izboljšano zmogljivost ter nepogrešljiv in enkraten zvok izpušnih sistemov. Izdelke za motocikle in športne avtomobile ob pomoči najnovejše tehnologije, postopkov izdelave in najzlahtnejših materialov oblikuje in izdeluje več kot 900 predanih in visoko usposobljenih

zaposlenih. Oddelek za raziskave in razvoj za področje dirkanja sodeluje z več deset zmagovalnimi dirkaškimi ekipami. Več kot 100 svetovnih prvakov je svoje naslove doseglo z izpušnimi sistemi Akrapovič. In to je šele začetek dolge in razburljive poti.

2.1 Zgodovina podjetja

Leto 1991 je leto, ki je svetu prineslo prvo spletno stran, prvi klic v mobilnem telefonskem omrežju in leto, ko je Slovenija postala samostojna država. To je bilo nedvomno za marsikoga prelomno. Vladale so izredno nestabilne politične razmere, v katerih ni bilo lahko začeti lastne podjetniške poti. Vendar se je takrat Igor Akrapovič odločil, da iz svoje strasti do motociklizma in dirkanja razvije najboljši produkt na svetu. Glavni mejniki razvoja podjetja so predstavljeni v Tabeli 1 (Akrapovič d.d., 2015, str. 36).

Tabela 1: Mejniki razvoja podjetja Akrapovič d.d.

Leto	Mejniki
1970 do 1990	Igor Akrapovič je zmagoval v dirkah na motociklu in iskal popolnost.
1991	Ustanovljeno je bilo podjetje Akrapovič.
1993	Preboj na mednarodni dirkaški motoristični sceni. Sodelovanje s podjetji Kawasaki, Yamaha, Suzuki, Ducati in Honda. Osvojene številne zmage in naslovi svetovnih prvakov.
1997	Prva zmaga na dirki za svetovno prvenstvo Superbike (WSBK), ki jo je prevozil Japonec Akira Yanagawa na kawasakiju.
1999	V manj kot desetletju po ustanovitvi je Akrapovič po zaslugi dirkaških zmag iz majhne delavnice zrasel v svetovno znano podjetje. Delavci so se iz majhne delavnice preselili v večje in tehnološko napredne prostore.
2000	Prva osvojitve naslova svetovnega prvaka v WSBK, osvojil jo je Američan Colin Edwards.
2002	Vstop v Moto GP, začelo se je dolgoletno sodelovanje s podjetji Honda, Kawasaki in Aprilia.
2004	Vstop v formulo 1, pri Akrapoviču so izdelali dirkalni izpušni sistem za eno najboljših ekip v formuli 1. Lastnik podjetja Igor Akrapovič prejme priznanje Podjetnik leta.
2006	Novi direktor postane Marko Adamič.
2007	Pridobitev nove hale. Podjetje začne prodirati na avtomobilski trg. Preoblikovanje v delniško družbo zaprtega tipa, zaposleni v podjetju imajo skupaj 2,6 % vseh delnic. Zaradi potreb tekmovalnih motociklističnih ekip, ki jih sponzorirajo v ZDA, odprejo manjši razvojni center. Novi logotipi, zaradi odločitve, da bodo delovali le pod imenom Akrapovič, so glavni elementi logotipa ostali enaki.
2008	Prva zmaga na Nurburgringu, Porsche 997 RSR, opremljen z izpušnim sistemom Akrapovič prinese prvo zmago na 24-urni vzdržljivostni dirki v Nurburgringu.

se nadaljuje

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 12–14.

Tabela 1: Mejniki razvoja podjetja Akrapovič d.d. (nad.)

Leto	Mejniki
2009	Nemška motociklistična revija PS Magazine izbere znamko Akrapovič za najboljšo znamko v kategoriji izpušnih sistemov. Tudi bralci največje evropske motociklistične revije Motorrad jo izberejo za znamko leta. Osvojenih 12 naslovov svetovnih prvakov. Odprtje livarne Akrapovič.
2010	V ZDA je bilo ustanovljeno prvo tamkajšnje hčerinsko podjetje, Akrapovič America LLC, in sicer v Irvineu, v Kaliforniji.
2011	Akrapovič je praznoval 20. obletnico.
2012	Prvi naslov svetovnega prvaka v avtomobilskem segmentu. Prvi naslov svetovnega prvaka v MotoGP.
2013	Še več zmag.
2014	Širitev in selitev podjetja v Črnomelj in nagrada Red Dot.
2015	Nova generacija izpušnih sistemov. Stoti naslov svetovnega prvaka.
2016	Podjetje Akrapovič praznuje 25. obletnico delovanja.

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 12–14.

2.2 Proizvodnja in prodaja

V podjetju se držijo navodila, da je edina pot do zmage, da si nepremagljiv, neustavljiv in najboljši v vsakem pogledu. Prav zato uporabljajo najboljše materiale, kot so titan, ogljikova vlakna (karbon) in nerjaveče jeklo, saj ti omogočajo doseganje izjemnih rezultatov pri visokih mehanskih in temperaturnih obremenitvah. Podjetje želi za svoje kupce le najboljše. Leta 2003 so začeli proizvode oblikovati s hydroformingom, kar še poveča kakovost produktov. Leta 2014 so razvili izvedbo nove oblike dušilca z uporabo titanovih legur (Akrapovič d.d., 2015, str. 13).

Leto 2015 si bodo v podjetju Akrapovič vsekakor zapomnili, in sicer po polnem zagonu proizvodnje v Črnomlju ter začetku optimiziranja delovnih procesov in toka materiala v novih prostorih.

Z velikimi premiki na področju proizvodnih zmogljivosti, novih konceptov in povečanih uporabniških izkušenj z vse večjo uporabo elektronskih komponent predstavljajo temelje za novo obdobje razvoja podjetja. Pri gledanju v prihodnost pa se v podjetju Akrapovič zavedajo, da se je treba ozreti tudi v preteklost, pri čemer ne pozabljajo, od kod prihajajo in kako so začeli (Akrapovič d.d., 2015, str. 36).

3 ANALIZA POSLOVANJA V PODJETJU AKRAPOVIČ D.D.

V nadaljevanju zaključne naloge bom podrobneje opisal kazalnike, ki jih potrebujemo za analizo poslovanja, prav tako pa bom izračunal stanje v podjetju Akrapovič d.d. na podlagi letnih poročil 2014 in 2015.

3.1 Analiza bilance stanja

Bilanca stanja nam prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku ter izkazuje premoženjsko in finančno stanje podjetja. Za bilanco stanja je zelo pomembna uravnoteženost, kar pomeni, da mora biti vrednost sredstev (aktiva) vedno enaka vrednosti virov sredstev (pasiva). Če se pokaže, da ni tako, vemo, da je analizirano podjetje storilo napako, ki pa jo je treba odpraviti (Milost, 2009, str. 81).

3.1.1 Struktura aktive

- **Struktura sredstev**

Tabela 2: Struktura in sprememba strukture aktive v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

Sredstva	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
Dolgoročna sredstva	87.280.229	71,00	91.228.433	71,42	104,52
Kratkoročna sredstva	35.434.333	28,84	36.422.633	28,51	102,79
Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	200.115	0,16	91.475	0,07	45,71
Skupaj sredstva	122.914.677	100,00	127.742.540	100,00	103,93

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86; lastni izračuni.

Sredstva so se povečala za 4.827.863 evrov (v nadaljevanju EUR) oziroma za 3,93 %. Tako dolgoročna kot kratkoročna sredstva so se leta 2015 glede na leto 2014 povečala. Dolgoročna sredstva so se povečala za 4,52 %, kratkoročna sredstva pa za 2,79 %. Kratkoročne aktivne časovne razmejitev so se zmanjšale za 54,29 %.

- **Struktura dolgoročnih in struktura kratkoročnih sredstev**

Tabela 3: Struktura in sprememba strukture v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

Sredstva	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
A. Dolgoročna sredstva	87.280.229	100,00	91.228.433	100,00	104,52
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	53.052.413	60,79	52.929.434	58,02	99,77
II. Opredmetena osnovna sredstva	31.055.703	35,58	38.292.999	41,98	123,30
III. Naložbene nepremičnine	3.166.112	3,63	0	0,00	-
IV. Dolgoročne finančne naložbe	6.000	0,00	6.000	0,00	100,00
B. Kratkoročna sredstva	35.434.333	100,00	36.422.633	100,00	102,79
I. Zaloge	25.855.803	73,31	28.780.045	79,02	111,31
II. Kratkoročne finančne naložbe	140.000	0,04	-	0,00	-
III. Kratkoročne poslovne terjatve	8.176.906	23,08	6.140.516	16,86	75,09
IV. Denarna sredstva	1.261.623	3,57	1.502.071	4,12	119,06
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitev	200.115	100,00	91.475	100,00	45,71

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86; lastni izračuni.

Največji delež dolgoročnih sredstev predstavljajo neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev (58,02 %). Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo drugi največji delež dolgoročnih sredstev in so se leta 2015 glede na leto 2014 povečala za 23,30 %, kar predstavlja tudi največjo spremembo pri dolgoročnih sredstvih.

Kratkoročna sredstva so se leta 2015 glede na leto 2014 povečala za 2,79 %. Največji delež teh predstavljajo zaloge, katerih delež leta 2015 znaša 79,02 %. Zaloge so se glede na leto 2014 povečale za 11,31 %. Drugi največji delež kratkoročnih sredstev predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. Njihov delež leta 2015 znaša 16,86 %, delež denarnih sredstev v vseh kratkoročnih sredstvih leta 2015 pa znaša 4,12 %.

Tako dolgoročna kot kratkoročna sredstva v podjetju Akrapovič d.d. leta 2015 beležijo povečanje glede na leto 2014.

3.1.2 Struktura pasive

Tabela 4: Struktura in sprememba strukture obveznosti do virov sredstev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

Obveznosti do virov sredstev	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
Kapital	86.019.845	69,98	92.767.354	72,62	107,84
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	794.880	0,65	902.121	0,71	113,49
Finančne in poslovne obveznosti:	34.728.905	28,25	33.908.232	26,54	97,64
I. Dolgoročne	12.134.099	9,65	9.105.593	7,13	75,04
II. Kratkoročne	22.594.806	18,60	24.802.639	19,41	109,77
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	1.371.046	1,12	164.834	0,13	12,02
Skupaj obveznosti do virov sredstev	122.914.677	100,00	127.742.540	100,00	103,93

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 88; lastni izračuni.

Leta 2015 so se glede na leto 2014 obveznosti do virov sredstev povečale za 4.827.863 EUR oziroma 3,93 %.

Največji delež obveznosti do virov sredstev predstavlja kapital z deležem 72,62 % v obveznostih do virov sredstev. Drugi največji delež predstavljajo finančne in poslovne obveznosti, katerih skupni delež leta 2015 znaša 26,54 %. Finančne in poslovne obveznosti so se glede na predhodno leto zmanjšale za 2,36 % oziroma 820.673 EUR. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev so se leta 2015 glede na leto 2014 zmanjšale za 1.206.212 EUR oziroma 87,98 %.

3.2 Analiza izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida prikazuje odhodke, prihodke in poslovni izid podjetja v obračunskem obdobju. Poslovni izid je mogoče ugotoviti tudi iz dveh bilanc stanja, ki si časovno sledita: iz začetne in končne bilance stanja obračunskega obdobja. Poslovni izid je tako ugotovljen kot razlika celotnega kapitala na začetku in ob koncu obračunskega obdobja. Iz bilance stanja pa ni mogoče ugotoviti izvora poslovnega izida. Te informacije nam prikazuje izkaz poslovnega izida. Bilanca in izkaz poslovnega izida sta medsebojno povezana le, če v bilanci stanja dobiček še ni razdeljen oziroma izguba še ni poravnana (Milost, 2009, str. 81–82).

Izkaz poslovnega izida prikazuje dinamično opredeljene ekonomske kategorije, zato o njem ne moremo govoriti o otvoritvenem izkazu, kot lahko to govorimo pri bilanci stanja, ampak govorimo le o izidu obračunskega obdobja (Milost, 2009, str. 81–82).

Tabela 5: Izkaz poslovnega izida v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2014	2015	Indeks 15/14
Poslovni prihodki	73.080.808	83.665.327	114,48
Poslovni odhodki	66.277.688	75.165.362	113,41
Poslovni izid iz poslovanja	6.803.120	8.499.965	124,94
Finančni prihodki	607.636	826.151	135,96
Finančni odhodki	1.154.337	1.212.436	105,03
Poslovni izid iz financiranja	-546.701	-386.285	70,66
Poslovni izid iz rednega delovanja	6.256.418	8.113.681	129,69
Drugi prihodki	499.849	123.374	24,68
Drugi odhodki	1.273.995	602.981	47,33
Poslovni izid izven rednega delovanja	5.482.272	7.634.075	139,25
Davek iz dobička	87.738	91.607	104,41
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	5.394.534	7.542.467	139,82

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Celotni poslovni prihodki so leta 2015 znašali 83.665.327 EUR in so se glede na leto 2014 povečali za 14,48 %. Poslovni izid iz poslovanja zraste za 24,94 % glede na predhodno leto, prav tako so se povečali finančni prihodki, ki so zabeležili rast za 35,96 % glede na leto 2014. Finančni odhodki so se leta 2015 glede na leto 2014 povečali za 5,03 %. Poslovni izid iz financiranja predstavlja izgubo, vendar je ta iz leta 2015 glede na leto 2014 manjša. Drugi prihodki so leta 2015 znašali 123.374 EUR in so glede na leto 2014 padli za 75,32 %. Drugi odhodki pa so se leta 2015 glede na prehodno leto zmanjšali za 52,67 %.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja leta 2015 znaša 7.542.467 EUR in vidimo rast za 39,82 % glede na leto 2014.

- **Struktura prihodkov**

Tabela 6: Struktura in sprememba strukture prihodkov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
Poslovni prihodki	73.080.808	98,51	83.665.327	98,88	114,48
Finančni prihodki	607.636	0,82	826.151	0,98	135,96
Drugi prihodki	499.849	0,67	123.374	0,14	24,68
Skupaj prihodki	74.188.293	100,00	84.614.851	100,00	114,05

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Celotni prihodki so leta 2015 znašali 84.614.851 EUR in so se glede na leto 2014 povečali za 14,05 % oziroma 10.426.558 EUR. Največji delež celotnih prihodkov predstavljajo poslovni prihodki, ki znašajo 98,88 %. Finančni prihodki so se leta 2015 povečali za 35,96 %, medtem ko je delež drugih prihodkov leta 2015 padel glede na leto 2014, in sicer za 75,32 %.

Največji porast so beležili finančni prihodki, ki so leta 2015 znašali 826.151 EUR, leta 2014 pa 607.636 EUR. Finančni prihodki so leta 2015 glede na predhodno leto zrasli za 35,96 %.

- **Struktura odhodkov**

Tabela 7: Struktura in sprememba strukture odhodkov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
Poslovni odhodki	66.277.688	96,47	75.165.362	97,64	113,41
Finančni odhodki	1.154.337	1,68	1.212.436	1,58	105,03
Drugi odhodki	1.273.995	1,85	602.981	0,78	47,33
Skupaj odhodki	68.706.020	100,00	76.980.779	100,00	112,04

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Celotni odhodki so leta 2015 znašali 76.980.779 EUR in so se glede na leto 2014 povečali za 12,04 % oziroma za 8.274.759 EUR. Največji delež celotnih odhodkov predstavljajo poslovni odhodki, ki znašajo 97,64 %. Finančni odhodki predstavljajo 1,58% delež, drugi

odhodki pa 0,78% delež celotnih odhodkov leta 2015. Najbolj so se v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšali drugi odhodki, in sicer za 52,67 %.

Največji porast so beležili poslovni odhodki, in sicer so se povečali za 13,41 % leta 2015 glede na leto 2014.

- **Struktura stroškov**

Tabela 8: Struktura in sprememba strukture stroškov v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2014	%	2015	%	Indeks 15/14
Stroški blaga, materiala in storitev	41.482.126	62,59	44.463.776	59,15	107,19
Stroški dela	21.517.210	32,47	26.019.735	34,62	120,93
Odpisi vrednosti	2.993.348	4,52	4.234.195	5,63	141,45
Drugi poslovni odhodki	285.003	0,42	447.656	0,60	157,07
Skupaj stroški	66.277.688	100,00	75.165.362	100,00	113,41

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Skupni stroški so se leta 2015 glede na leto 2014 povečali za 13,41 % in so znašali 75.165.362 EUR. Največji delež skupnih stroškov predstavljajo stroški blaga, materiala in storitev, ki so leta 2015 predstavljali 59,15 % vseh stroškov. Drugi največji delež predstavljajo stroški dela. Najbolj so leta 2015 narasli drugi poslovni odhodki, ki so se povečali za 57,07 %, vendar so predstavljali le 0,60% delež celotnih stroškov. Visok porast so zabeležili tudi odpisi vrednosti, ki so se leta 2015 povečali za 41,45 %.

3.3 Kazalniki obračanja

Kazalniki obračanja nam pokažejo hitrost obračanja oziroma čas vezave posameznih vrst sredstev. Analiza teh kazalnikov nam pove, ali je posamezna postavka v bilanci stanja prevelika oziroma premajhna ali ravno pravšnja glede na trenutno in predvideno raven poslovanja, ter kaže sposobnost posloводства za učinkovito poslovanje s sredstvi. Ti kazalniki so pomembni tako za posojilodajalce kot tudi za lastnike podjetja, saj velja, da višji kot je koeficient, hitreje je obračanje sredstev, kar pomeni, da ima podjetje manj vezanih sredstev. Pri izračunu koeficientov obračanja sredstev moramo vedno upoštevati le povprečno stanje sredstev, ki ga dobimo tako, da seštejemo začetno in končno stanje in seštevek delimo z dve (Hočevar, Zaman, & Petrovič 2008, str. 282).

- **Obračanje terjatev**

Za izračun obračanja terjatev uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{obračanje terjatev} = \text{čisti prihodki iz prodaje} / \text{povp. kratk. poslovne terjatve} \quad (1)$$

Tabela 9: Obračanje kratkoročnih terjatev in dnevi vezave kratkoročnih terjatev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Čisti prihodki od prodaje	57.176.286	70.020.110	82.341.590	117,60
Kratkoročne poslovne terjatve	7.078.688	8.176.906	6.140.516	75,10
Obračanje kratkoročnih terjatev		9,18	11,50	125,27
Dnevi vezave kratkoročnih terjatev		39,76	31,74	79,83

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 78; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86, 90; lastni izračuni.

Koeficient obračanja kratkoročnih terjatev nam pove, koliko evrov čistih prihodkov ima podjetje na vsako enoto, vloženo v kratkoročne poslovne terjatve. Koeficient nam pove, kako učinkovito podjetje izterja terjatve do kupcev. Dnevi vezave kratkoročnih terjatev nam povedo, v kolikih dneh kupci v povprečju plačajo svoje obveznosti. Manj, kot je dni vezave, bolj ugodno je to za podjetje, saj to pomeni, da kupci hitreje poravnajo svoje obveznosti.

Leta 2014 je koeficient znašal 9,18, leta 2015 pa 11,50 oziroma se je povečal za 25,57 %. To je za podjetje ugodno, saj je boljše, da je koeficient čim večji, saj se kratkoročne terjatve do kupcev v določenem obdobju hitreje obrnejo. Dnevi vezave so leta 2014 znašali 39,76 dni, leta 2015 pa 31,74 dni, kar predstavlja 20,17% zmanjšanje.

- **Obračanje sredstev**

Za izračun obračanja sredstev uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{obračanje sredstev} = \text{celotni prihodki} / \text{povprečna sredstva} \quad (2)$$

Tabela 10: Obračanje sredstev v letih 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks
-------	------	------	------	--------

				15/14
Celotni prihodki	61.310.433	74.188.293	84.614.851	112,04
Sredstva	112.617.179	122.914.677	127.742.540	103,93
Obračanje sredstev		0,63	0,68	107,94

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 78; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87, 90; lastni izračuni.

Koeficient obračanja celotnih sredstev nam pove, koliko evrov prihodkov podjetje ustvari z obstoječimi sredstvi. Večji, kot je koeficient, bolj je to ugodno za podjetje.

Podjetje Akrapovič d.d. je imelo leta 2015 glede na leto 2014 za 7,94 % večji koeficient obračanja celotnih sredstev kot v predhodnem letu, kar je za podjetje ugodna sprememba.

3.4 Kazalnik likvidnosti

Kazalnik likvidnosti je sestavni del finančne analize, pokaže nam razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi podjetja in na ta način pokažejo njegovo sposobnost poravnati zapadle dolgove (Mramor, 1997, str. 298).

- **Kratkoročni koeficient**

Za izračun kratkoročnega koeficienta uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{kratkoročni koeficient} = \text{kratkoročna sredstva} / \text{kratkoročne obveznosti} \quad (3)$$

Tabela 11: *Kratkoročni koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.*

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Kratkoročna sredstva	33.115.171	35.434.333	36.422.633	102,79
Kratkoročne obveznosti	18.780.053	22.594.806	24.802.639	109,77
Kratkoročni koeficient	1,76	1,57	1,47	93,63

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87, 89; lastni izračuni.

Kratkoročni koeficient nam pove, kako sposobno je podjetje pri plačevanju svojih obveznosti, ki zapadejo v manj kot letu dni, s kratkoročnimi sredstvi, ki jih podjetje ima. Večji, kot je koeficient, večjo sposobnost plačevanja ima podjetje. V podjetju Akrapovič d.d. koeficient iz leta v leto zmeroma pada.

- **Pospešeni koeficient**

Za izračun pospešenega koeficienta uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{pospešeni koeficient} = (\text{kratkoročna sredstva} - \text{zaloge}) / \text{kratkoročne obveznosti} \quad (4)$$

Tabela 12: Pospešeni koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Kratkoročna sredstva	33.115.171	35.434.333	36.422.633	102,79
Zaloge	24.630.914	25.855.803	28.780.045	111,31
Kratkoročne obveznosti	18.780.053	22.594.806	24.802.639	109,77
Pospešeni koeficient	0,45	0,42	0,31	73,81

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87–89; lastni izračuni.

Pospešeni koeficient nam pove, kako sposobno je podjetje poravnati svoje kratkoročne obveznosti z razpoložljivimi kratkoročnimi sredstvi brez zalog. Večji kot je koeficient, bolj ugoden je rezultat sposobnosti. Tudi pospešeni koeficient v podjetju Akrapovič d.d. iz leta v leto pada.

- **Hitri koeficient**

Za izračun hitrega koeficienta upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{hitri koeficient} = \text{denarna sredstva} / \text{kratkoročne obveznosti} \quad (5)$$

Tabela 13: Hitri koeficient v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Denarna sredstva	635.569	1.261.623	1.582.071	125,40
Kratkoročne obveznosti	18.780.053	22.594.806	24.802.639	109,77
Hitri koeficient	0,03	0,05	0,06	114,55

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87, 89; lastni izračuni.

Hitri koeficient nam pove, kako sposobno je podjetje poravnati svoje kratkoročne obveznosti z razpoložljivimi denarnimi sredstvi. Večji, kot je koeficient, bolj ugodno je to za podjetje. Podjetje Akrapovič d.d. ima zelo nizek hitri koeficient, saj ta leta 2015 znaša zgolj 0,06.

3.5 Kazalnik strukture financiranja

Kazalniki strukture financiranja so usmerjeni v analizo načina financiranja podjetja (Igličar, & Hočevar, 1997, str. 234).

- **Stopnja kapitalizacije**

Za izračun stopnje kapitalizacije upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{stopnja kapitalizacije} = \text{kapital} / \text{obveznosti do virov sredstev} \quad (6)$$

Tabela 14: Stopnja kapitalizacije v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Kapital	81.273.098	86.019.845	92.767.354	107,84
Obveznosti do virov sredstev	112.617.179	122.914.677	127.742.540	103,93
Stopnja kapitalizacije (v %)	72,17	69,98	72,62	103,77

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 76, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86, 88; lastni izračuni.

Stopnja kapitalizacije je leta 2015 znašala 72,62 % in je narasla za 3,77 % glede na predhodno leto. Kapital podjetja Akrapovič d.d. se je leta 2015 glede na leto 2014 povečal za 7,84 %, prav tako so se povečale obveznosti do virov sredstev, in sicer za 3,93 %. Visoka stopnja kapitalizacije predstavlja stabilno finančno varnost ter učinkovito finančno politiko podjetja.

- **Stopnja zadolženosti**

Za izračun stopnje zadolženosti upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{stopnja zadolženosti} = (\text{dolg. obveznosti} + \text{kratk. obveznosti}) / \text{obveznosti do virov sredstev} \quad (7)$$

Tabela 15: Stopnja zadolženosti v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Dolg	29.687.044	34.728.905	33.908.232	97,64
Obveznosti do virov sredstev	112.617.179	122.914.677	127.742.540	103,93
Stopnja zadolženosti (v %)	26,36	28,25	26,54	93,95

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 76, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 88, 89; lastni izračuni.

Stopnja zadolženosti v podjetju Akrapovič d.d. pada. Čeprav so se obveznosti do virov sredstev leta 2015 glede na leto 2014 povečale za 3,93 %, je dolg podjetja leta 2015 glede na leto 2014 padel za 2,36 %. Glede na analizirana leta je imelo podjetje najvišjo stopnjo zadolženosti leta 2014, ko je znašala 28,25 %, najnižjo pa leta 2013, ko je znašala 26,36 %.

- **Finančni vzvod**

Za izračun finančnega vzvoda upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{finančni vzvod} = \text{dolgovi} / \text{kapital} \quad (8)$$

Tabela 16: Finančni vzvod v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Dolg	29.687.044	34.728.905	33.908.232	97,64
Kapital	81.273.098	86.019.845	92.767.354	107,84
Finančni vzvod	0,36	0,40	0,37	92,50

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 75, 77; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87, 89; lastni izračuni.

Finančni vzvod predstavlja razmerje med dolgovi in kapitalom. Leta 2015 je znašal 0,37 in se je glede na leto 2014 zmanjšal za 7,5%. Najvišji finančni vzvod je podjetje imelo let 2014 in je znašal 0,40. Kapital podjetja Akrapovič d.d. iz leta v leto raste, dolgovi pa padajo, kar pomeni, da se podjetje vedno bolj financira s kapitalom.

3.6 Kazalnik solventnosti

Kazalniki solventnosti nam kažejo na to, kakšna je dolgoročna likvidnost torej, ali bo podjetje na dolgi rok lahko poravnalo svoje obveznosti (Hočevar, Igličar, & Zaman, 2001, str. 424).

- **Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev**

Za izračun dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev} = \text{dolgoročni viri} / \text{dolgoročna sredstva} \quad (9)$$

Tabela 17: Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Dolgoročni viri	92.180.089	98.153.944	101.872.947	103,79
Dolgoročna sredstva	79.042.961	87.280.229	91.228.433	104,52
DR pokritost DR sred.	1,16	1,12	1,11	99,10

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 74, 76; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86, 88; lastni izračuni.

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev se je leta 2015 glede na leto 2014 znižala za 0,9 %. Tako dolgoročni viri kot dolgoročna sredstva so iz leta v leto naraščali. Dolgoročna sredstva so leta 2015 glede na leto 2014 narasla za 4,52 %, dolgoročni viri pa za 3,79 %. V vseh analiziranih letih je dolgoročna pokritost večja od 1, kar pomeni, da podjetje Akrapovič d.d. v celoti pokriva dolgoročna sredstva z dolgoročnimi viri v vsakem posameznem analiziranem letu.

3.7 Kazalniki dobičkonosnosti in učinkovitosti poslovanja

- **Dobičkovnost prihodkov**

Za izračun dobičkovnosti prihodkov upoštevamo naslednjo enačbo:

$$\text{dobičkovnost prihodkov} = \text{čisti poslovni izid} / \text{celotni prihodki} \quad (10)$$

Tabela 18: Dobičkonosnost prihodkov v letih 2013, 2014 in 2015 v podjetju Akrapovič d.d.

V EUR	2013	2014	2015	Indeks 15/14
Čisti poslovni izid	3.119.598	5.394.534	7.542.467	139,82
Celotni prihodki	61.310.433	74.188.293	84.614.852	114,10
Dobičkonosnost prihodkov (v %)	5,08	7,27	8,91	122,56

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014, 2014, str. 78, 79; Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Dobičkovnost prihodkov se je skozi vsa tri leta povečevala. Z leta 2014 na leto 2015 se je povečala za 22,56 %. Čisti poslovni izid se je leta 2015 glede na leto 2014 povečal za 39,82 %, celotni prihodki pa so se leta 2015 glede na leto 2014 povečali za 14,1 %.

- **Produktivnost**

Mer učinkovitosti gospodarjenja je v teoriji in praksi več. Ena izmed teh je produktivnost dela. Pojavila se je z razvojem naturalnega gospodarstva, ko so bili ljudje bolj učinkoviti, če so z enakim delom ali v enakem času proizvedli večjo količino proizvodov ali storitev. Izračunamo jo z razmerjem med proizvedenimi poslovnimi učinki, izraženimi količinsko ali vrednostno, in vloženo količino dela, izraženo z urami (dnevi, meseci, leti) oz. s številom zaposlenih. Bistvo produktivnosti je, da nam pokaže učinkovitost poslovanja oz. proizvodnje (Tekavčič, 1995, str. 69).

Za izračun produktivnosti uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{produktivnost} = \text{prihodki} / \text{povprečno število zaposlenih} \quad (11)$$

Tabela 19: Nominalna sprememba produktivnosti podjetja Akrapovič d.d.

V EUR	2014	2015	Indeks 15/14
Celotni prihodki (tekoče cene)	74.188.293	84.614.852	114,10
Povprečno število zaposlenih	591	740	125,21
Nominalna produktivnost	125.530,11	114.344,40	91,09

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 2, 90; lastni izračuni.

Nominalna produktivnost podjetja Akrapovič d.d. se je leta 2015 glede na leto 2014 znižala za 8,91 %. Leta 2015 so se celotni prihodki podjetja glede na leto 2014 povečali za 14,1 %, povprečno število zaposlenih pa se je povišalo za 25,21 %.

Realna sprememba produktivnosti:

Tabela 20: Realna sprememba produktivnosti podjetja Akrapovič d.d.

V EUR	2014	2015	Indeks 15/14
Celotni prihodki (tekoče cene)	74.188.293	84.614.852	114,10
Indeks cen življenjskih potrebščin 2014/2013 in 2015/2014	100,0	99,5	99,30
Deflacionirani prihodki (v cenah iz leta 2014)	74.188.293	85.040.052	114,86
Povprečno število zaposlenih	591	740	125,21
Realna produktivnost	125.530,11	114.918,99	91,55

Realni indeks produktivnosti leta 2015 glede na predhodno leto znaša 91,55 %, kar pomeni, da se je realna produktivnost, ki jo izračunamo na podlagi uporabe stalnih cen, zmanjšala za 8,45 %. Padanje produktivnosti poizkušajo v podjetju Akrapovič d.d. odpraviti z razvijajočimi se sistemskimi posodobitvami ter enotnim spremljanjem posameznih aktivnosti na oddelkih proizvodnje.

- **Ekonomičnost**

Ekonomičnost opredelimo kot razmerje med ustvarjeno količino poslovnih učinkov in vsemi porabljenimi prvinami poslovnega procesa. Porabljene prvine poslovnega procesa

izrazimo vrednostno kot stroške. Ekonomičnost nam pove, koliko poslovnih učinkov se proizvede. Čim večji je kazalnik, uspešneje posluje podjetje (Pučko, & Rozman, 1995, str. 275).

Če podjetje proizvaja heterogen proizvodni program, je omenjena opredelitev ekonomičnosti neustrezna. V praksi jo zato izračunavamo z razmerjem med prihodki in odhodki (Tekavčič, 1995, str. 70).

Za izračun ekonomičnosti uporabimo naslednjo enačbo:

$$\text{ekonomičnost} = \text{celotni prihodki} / \text{celotni odhodki} \quad (12)$$

Tabela 21: Ekonomičnost podjetja Akrapovič d.d.

V EUR	2014	2015	Indeks 15/14
Celotni prihodki	74.188.293	84.614.852	114,10
Celotni odhodki	68.706.020	76.980.779	112,04
Ekonomičnost	1,07	1,09	101,87

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Ekonomičnost nam pove, ali podjetje posluje gospodarno ali ne. Če je podjetje imelo rezultat kazalnika ekonomičnosti večjega od 1, pomeni, da je poslovalo z dobičkom, zato je rezultat pozitiven – ugoden. Tako leta 2014 kot leta 2015 je rezultat ekonomičnosti pozitiven. Podjetje Akrapovič d.d. je leta 2015 glede na leto 2014 poslovalo z dobičkom. Celotni prihodki so se povečali za 14,10 %, odhodki pa za 12,04 %.

Kazalnik ekonomičnosti je lahko izračunan tudi iz rednega poslovanja ter finančnega poslovanja. Ta dva kazalnika sta predstavljena v nadaljevanju.

Tabela 22: Kazalnik ekonomičnosti glede na področje poslovanja

V EUR	2014	2015	Indeks 15/14
Ekonomičnost	1,07	1,09	101,87
Ekonomičnost iz poslovanja	1,10	1,11	100,91
Prihodki iz poslovanja	73.080.808	83.665.327	114,48
Odhodki iz poslovanja	66.277.688	75.165.362	113,41
Ekonomičnost iz finančnega delovanja	0,52	0,68	130,77
Finančni prihodki	607.636	826.151	135,96
Finančni odhodki	1.154.337	1.212.436	105,03

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90; lastni izračuni.

Tako leta 2014 kot leta 2015 ima podjetje Akrapovič d.d. ugoden rezultat ekonomičnosti iz poslovanja. Čeprav so se prihodki iz poslovanja in prav tako odhodki iz poslovanja povečali, je kazalnik ekonomičnosti iz poslovanja ugoden, ker znaša 1,11, in se je glede na leto 2014 povečal za 0,1 odstotne točke.

Kazalnik ekonomičnosti iz finančnega delovanja ima neugoden rezultat. Leta 2014 je znašal 0,52. Čeprav ima leta 2015 30,77 % rast, je vrednost kazalnika za podjetje Akrapovič d.d. neugodna, saj je manjša od 1.

- **Rentabilnost sredstev in kapitala (ROA, ROE)**

Rentabilnost oziroma dobičkonosnost na splošno opredelimo kot razmerje med doseženim čistim rezultatom poslovanja podjetja in vloženimi sredstvi (Tekavčič, 1995, str. 72).

V kapitalistični obliki gospodarjenja obstajajo lastniki sredstev in lastniki delovne sile. Kot lastnina podjetja se smatrajo sredstva. Lastniki sredstev so torej lastniki podjetja. Lastniki delovne sile prodajajo svoje delo lastnikom sredstev. Podjetje na osnovi ekonomskega načela želi ustvariti čim več. Želi doseči vsaj enostavno, če že ne razširjeno reprodukcijo. To pomeni, da ustvari več, kot potroši, da ustvari novo vrednost. Kot mera učinkovitosti se v tem gospodarstvu pojavijo profitna stopnja, stopnja dobička, rentabilnost ali donosnost (Pučko, & Rozman, 1992, str. 255).

Z vidika lastnika kapitala je zanimiva primerjava poslovnega rezultata z vloženim kapitalom. Donosnost kapitala namreč pove vlagateljem, koliko je podjetje ustvarilo z njihovim kapitalom. Zanje je to ključni kazalnik uspešnosti in kakovosti managementa (Pučko, & Rozman, 1995, str. 68).

Rentabilnost je torej opredeljena z razmerjem med čistim dobičkom in zanj vloženim povečanim kapitalom. Z vidika podjetja kot celote je ustrezneje izračunavati rentabilnost sredstev, ki je opredeljena kot razmerje med celotnim dobičkom in povprečno vloženimi poslovnimi sredstvi.

Celoten dobiček je enak čistemu dobičku, povečanemu za dobljene obresti, ki jih je treba šteti kot zaslužek podjetja. Načelo rentabilnosti je doseganje čim večjega (dobička) po enoti angažiranega kapitala (Pučko, & Rozman, 1995, str. 70).

V praksi podjetja pogosto izračunavajo rentabilnost sredstev (v nadaljevanju ROA), rentabilnost kapitala (v nadaljevanju ROE) in donosnost sredstev (ROI).

Kazalnik ROA kaže, koliko čistega dobička oz. čiste izgube je podjetje ugotovilo na vsakih 100 EUR obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Čim večja je vrednost tega kazalca, uspešneje podjetje posluje (Pučko, & Rozman, 1995, str. 70).

Kazalnik ROA izračunamo po naslednji enačbi:

$$ROA = \text{dobiček} / \text{povprečna sredstva} \quad (13)$$

Tabela 23: Dobičkonosnost sredstev v letih 2014 in 2015

V %	2014	2015	Indeks 15/14
Dobičkonosnost sredstev ROA	4,4 %	5,9 %	134,0

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 2; lastni izračuni.

Kazalnik ROA nam pove, koliko dobička ali izgube podjetje ustvari z obstoječimi sredstvi. Večja, kot je vrednost kazalnika, bolj uspešno podjetje posluje. Kazalnik ROA je leta 2015 znašal 5,9 %, leta 2014 pa 4,4 %. Leta 2015 se je vrednost kazalnika glede na leto 2014 povečala za 34 %.

Kazalnik ROE je najpomembnejši za lastnike kapitala. Pojasnjuje namreč, kako poslovodstvo upravlja z njihovim premoženjem. Čim večja je torej vrednost kazalca, bolj uspešno je podjetje. Višja vrednost kazalnika pa pomeni tudi večje tveganje na račun zadolževanja (Pučko, & Rozman, 1995, str. 71).

Kazalnik ROE izračunamo po naslednji enačbi:

$$ROE = \text{dobiček} / \text{povprečni kapital} \quad (14)$$

Tabela 24: Dobičkonosnost kapitala v letih 2014 in 2015

V %	2014	2015	Indeks 15/14
Dobičkonosnost kapitala ROE	6,3 %	8,1 %	128,5

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 2; lastni izračuni.

Kazalnik ROE nam pove, koliko dobička ali izgube podjetje ustvari z obstoječim kapitalom. Če je kazalnik negativen, podjetje z vloženim kapitalom ustvarja izgubo. Čim večji je kazalnik, bolj uspešno posluje podjetje.

Kazalnik ROE je leta 2015 znašal 8,1 %, leta 2014 pa 6,3 %. Leta 2015 se je vrednost kazalnika glede na predhodno leto povečala za 28,5 %.

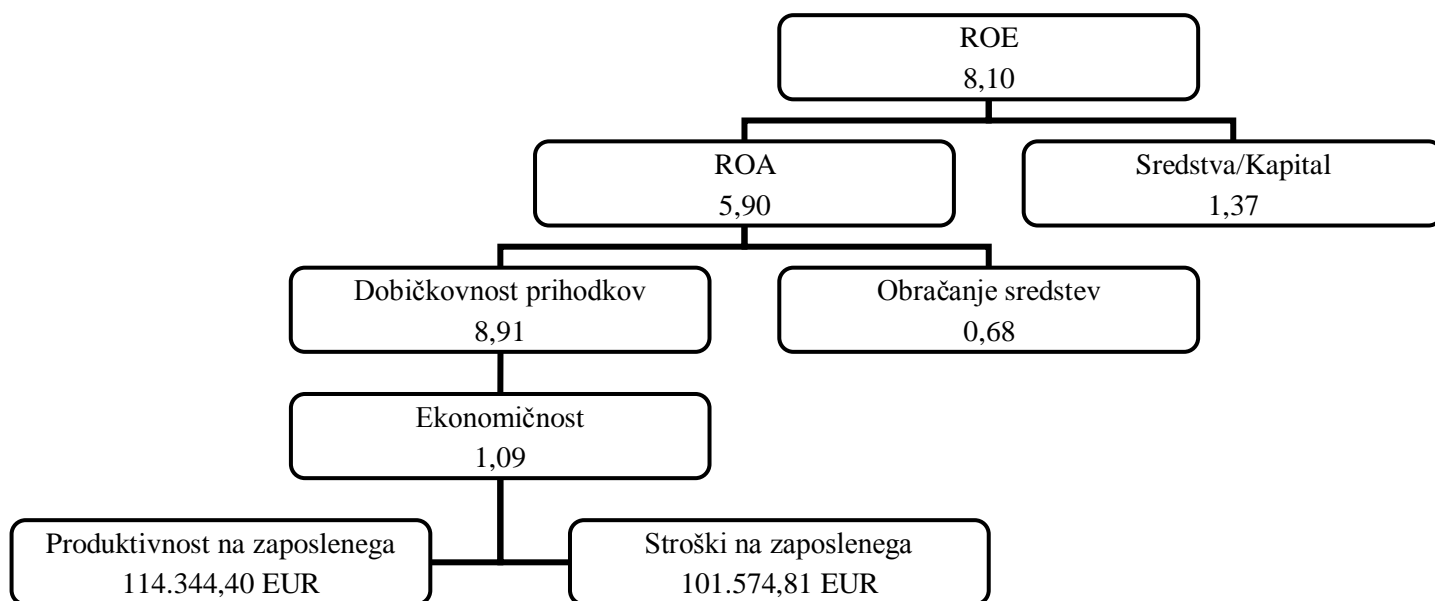
3.8 Dupontova analiza kazalnikov

Tabela 25: Dupontova analiza za podjetje Akrapovič d.d. leta 2015

	Vrednost 2015
ROE (v %)	8,10
ROA (v %)	5,90
Sredstva/Kapital	1,37
Dobiček/Prihodki (dobičkovnost prihodkov) (v %)	8,91
Prihodki/Sredstva (obračanje sredstev)	0,68
Ekonomičnost (v %)	1,09
Produktivnost zaposlenih (EUR/zaposlenega)	114.344,40
Stroški poslovanja (EUR/zaposlenega)	101.574,81

Vir podatkov: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 2; lastni izračuni.

Slika 1: Dupontov sistem medsebojno povezanih kazalnikov podjetja Akrapovič d.d.

SKLEP

Iz bilance stanja podjetja Akrapovič d.d. lahko razberemo, da so se tako dolgoročna kot kratkoročna sredstva leta 2015 glede na leto prej povečala. Največji delež dolgoročnih sredstev predstavljajo neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev. Največji delež kratkoročnih sredstev pa v podjetju predstavljajo zaloge. Prav tako so se glede na leto 2014 leta 2015 povečale tudi obveznosti do virov sredstev, največji delež med obveznostmi do virov sredstev je v obeh preučevanih letih predstavljal kapital.

Analiza izkaza poslovnega izida nam razkrije, da so se celotni poslovni prihodki leta 2015 povečali glede na leto 2014. Poslovni izid iz financiranja pa je v podjetju Akrapovič d.d. leta 2015 predstavljal izgubo, vendar se je ta to leto glede na leto prej zmanjšala. Največji celotni delež v podjetju so predstavljali poslovni prihodki. Leta 2015 so se v največji meri povečali finančni prihodki, medtem ko je delež drugih prihodkov glede na leto 2014 padel. Leta 2015 so se glede na predhodno leto povečali tako celotni poslovni prihodki kot tudi celotni odhodki. Skupni stroški v podjetju Akrapovič d.d. so se leta 2015 povečali glede na leto 2014. Največji delež skupnih stroškov pa so predstavljali stroški blaga, materiala in storitev.

S kazalniki obračanja sem ugotovil, da sta oba koeficienta (obračanje terjatev in obračanje sredstev) leta 2015 večja kot leto poprej, tako da lahko sprejem sklep, da podjetje Akrapovič d.d. učinkovito posluje s sredstvi.

Z izračunom kazalnika likvidnosti sem ugotovil, da je kratkoročni koeficient v preučevanem obdobju zmerno padal, prav tako tudi pospešeni koeficient. Pri hitrem koeficientu, ki nam pove, kako sposobno je podjetje poravnati kratkoročne obveznosti, sem izračunal zelo nizko vrednost koeficienta, in sicer je leta 2015 znašala zgolj 0,06, kar je več kot v dveh predhodnih letih. Na podlagi analize kazalnikov likvidnost sem ugotovil, da je podjetje sposobno poravnati zapadle dolgove.

Pri kazalniku strukture financiranja sem ugotovil, da je stopnja kapitalizacije v preučevanem obdobju leta 2015 najvišja. Iz tega lahko potrdim, da se je kapital podjetja Akrapovič d.d. leta 2015 glede na leto 2014 povečal. Visoka stopnja kapitalizacije pa predstavlja stabilno finančno varnost ter učinkovito finančno politiko podjetja. Stopnja zadolženosti je v preučevanem obdobju padala. Kapital raste, dolgovi padajo, kar pomeni, da se podjetje razmeroma dobro financira s kapitalom.

Pri kazalniku solventnosti lahko trdimo, da podjetje Akrapovič d.d. v celoti pokriva dolgoročna sredstva z dolgoročnimi viri v vsakem posameznem analiziranem letu.

Analiza uspešnosti in učinkovitosti poslovanja je razkrila, da kazalnik realne produktivnosti v podjetju pada, kar v podjetju Akrapovič d.d. prepisujejo nesorazmerni rasti med celotni prihodki in številom zaposlenih. Medtem ko ima podjetje ugoden rezultat iz ekonomičnosti poslovanja, ima s finančnega vidika delovanja neugodnega. Pri kazalnikih ROA in ROE pa sem ugotovil, da podjetje posluje uspešno.

Pri opisu makroekonomskega okolja so v podjetju Akrapovič d.d. opisali, da je Slovenija iz krize izstopila leta 2014, kar potrjuje tudi analiza poslovanja omenjenega podjetja, predstavljena v zaključni strokovni nalogi. V Sloveniji je gospodarstvo leta 2015 doseglo visoko 2,9-odstotno rast. Izboljšalo se je gospodarsko stanje, kar se je kazalo tudi pri izboljšanju trga dela. Tako kot je stanje v Sloveniji dalo pozitivne rezultate za podjetje, je k temu prispevalo tudi stanje v Evropi, saj sta se rast svetovnega gospodarstva in trgovine upočasnili, to pa je vplivalo na upočasnitev rasti izvoza evrskega območja, a je bila hkrati gospodarska rast, predvsem zaradi krepitve zasebne potrošnje, nekoliko višja kot leto pred tem. Pri podjetju Akrapovič d.d. ocenjujejo, da se bo gospodarska rast v obdobju 2016–18 nadaljevala (Akrapovič d.d., 2015, str. 44–46), kar na podlagi opravljene analize v predhodnih letih predvidevam tudi sam.

LITERATURA IN VIRI

1. Akrapovič d.d. (2014). *Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2014*. Ivančna Gorica: Akrapovič d.d.
2. Akrapovič d.d. (2015). *Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015*. Ivančna Gorica: Akrapovič d.d.
3. Bergant, Ž. (2013). *Analiza poslovanja od teorije do prakse (računovodski in finančni vidik)*. Ljubljana: Inštitut za poslovno računovodstvo.
4. Hočevar, M., Igljučar, A., & Zaman, M. (2001). *Računovodstvo*. Ljubljana: Visoka upravna šola.
5. Hočevar, M., Zaman, M., & Petrovič, J. K. (2008). *Osnove računovodstva gospodarskega in javnega sektorja*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
6. Igljučar, A., & Hočevar, M., (1997). *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
7. Mramor, D. (1997). *Poglavja iz poslovnih financ*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
8. Milost, F. (2009). *Osnove računovodstva*. Koper: Univerza na primorskem, Fakulteta za management Koper.
9. Pučko, D., & Rozman, R. (1992). *Ekonomika in organizacija podjetja 1. knjiga*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta Ljubljana.
10. Pučko, D., & Rozman, R. (1995). *Ekonomika in organizacija podjetja 1. knjiga: Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
11. Rozman, R. (1993). *Planiranje poslovanja podjetja*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
12. Tekavčič, M. (1995). Nekateri vidiki analize uspešnosti poslovanja. *Zbornik referatov strokovnega posvetovanja o sodobnih vidikih analize poslovanja in organizacije* (str. 66–75). Portorož: Zveza ekonomistov Slovenije.
13. Vrečko, S. (2011). *Analiza uspešnosti poslovanja podjetja (zaključna projektna naloga)*. Koper: Univerza na Primorskem.
14. Zorc, M. (2013). Gospodarska kriza v Sloveniji in ukrepi za izhod iz nje. *Zbornik 10. Festivala raziskovanja ekonomije in managementa* (str. 125–130). Koper–Celje–Škofja Loka: Fakulteta za management Koper.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Dosežki iz poslovanja podjetja Akrapovič d.d.	1
Priloga 2: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 1. del	2
Priloga 3: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 2. del	3
Priloga 4: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 3. del	4
Priloga 5: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 4. del	5
Priloga 6: Izkaz poslovnega izida podjetja Akrapovič d.d.	6
Priloga 7: Analiza prihodkov od prodaje in analiza stroškov podjetja Akrapovič d.d.	7
Priloga 8: Drugi poslovni prihodki in odhodki podjetja Akrapovič d.d.	8
Priloga 9: Finančni prihodki podjetja Akrapovič d.d.	9
Priloga 10: Finančni odhodki podjetja Akrapovič d.d.	10
Priloga 11: Drugi prihodki podjetja Akrapovič d.d.	11
Priloga 12: Drugi odhodki podjetja Akrapovič d.d.	12

PRILOGA 1: Dosežki iz poslovanja podjetja Akrapovič d.d.

v EUR	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodki od prodaje	43.683.385	48.931.119	57.337.467	70.370.418	82.391.547
EBIT	1.344.458	2.305.799	4.726.028	6.803.120	8.499.965
EBITDA	4.444.627	6.117.009	7.754.630	9.796.468	12.734.161
Dobiček v letu	629.859	1.157.196	3.119.598	5.394.534	7.542.467
Nekratkoročna sredstva (konec leta)	75.696.288	80.022.846	80.272.009	87.480.344	91.319.908
Kratkoročna sredstva (konec leta)	28.007.795	30.132.413	32.345.171	35.434.333	36.422.633
Kapital (konec leta)	77.894.447	78.257.077	81.273.098	86.019.845	92.767.354
Nekratkoročne obveznosti (konec leta)	7.970.136	11.239.554	12.564.028	14.300.025	10.172.548
Kratkoročne obveznosti (konec leta)	17.839.499	20.658.628	18.780.053	22.594.806	24.802.639
KAZALNIKI	2011	2012	2013	2014	2015
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	3,1 %	4,7 %	8,2 %	9,7 %	10,3 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	10,2 %	12,5 %	13,5 %	13,9 %	15,5 %
Dobiček v letu v prihodkih od prodaje (ROS)	1,4 %	2,4 %	5,4 %	7,7 %	9,2 %
Donosnost kapitala ROE	0,8 %	1,5 %	3,8 %	6,3 %	8,1 %
Donosnost sredstev ROA	0,6 %	1,1 %	2,8 %	4,4 %	5,9 %
Obveznosti/Kapital	0,33	0,41	0,39	0,43	0,38
Dnevi vezave zalog	160	166	163	146	141
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	53	48	41	40	32
ZAPOSLENI	2011	2012	2013	2014	2015
Število zaposlenih (povprečje)	471	485	510	591	740
Prihodki na zaposlenega	96.849	108.192	120.217	125.530	114.344
Dodana vrednost na zaposlenega	40.499	45.306	50.089	52.984	52.370
Čisti dobiček na zaposlenega	1.337	2.386	6.117	9.128	10.193
Bruto mesečna plača na zaposlenega	1.847	1.963	2.132	2.207	2.097

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 2.

PRILOGA 2: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 1. del

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2015	31. 12. 2014
SREDSTVA			
A. Dolgoročna sredstva			
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	1	52.929.434	53.052.413
1. Dolgoročne premoženjske pravice		1.542.637	1.671.707
2. Dobro ime	2	51.386.796	51.380.706
II. Opredmetena osnovna sredstva	3	38.292.999	31.055.703
1. Zemljišča in zgradbe		26.814.640	20.601.385
a) Zemljišča		5.178.364	4.776.925
b) Zgradbe		21.636.275	15.824.460
2. Proizvajalne naprave in stroji		10.477.928	7.496.909
3. Druge naprave in oprema		455.038	60.996
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo		545.393	2.896.413
a) Opr. osn. sr. v gradnji in izdelavi		276.105	1.913.363
b) Predujmi za pridobitev opr. osn. sr.		269.288	983.051
III. Naložbene nepremičnine	4	(0)	3.166.112
IV. Dolgoročne finančne naložbe		6.000	6.000
1. Dolgoročne fin. naložbe razen posojil	5	6.000	6.000
b) Druge delnice in deleži		6.000	6.000
2. Dolgoročna posojila		-	-
a) Dolgoročna posojila drugim		-	-
		91.228.433	87.280.229

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 86.

PRILOGA 3: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 2. del

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2015	31. 12. 2014
B. Kratkoročna sredstva			
II. Zaloge	6	28.780.045	25.855.803
1. Material		12.295.296	9.058.851
2. Nedokončana proizvodnja, polproizvodi		10.831.380	12.624.108
3. Proizvodi in trgovsko blago		5.653.370	4.172.845
III. Kratkoročne finančne naložbe		-	140.000
2. Kratkoročna posojila drugim		-	140.000
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	7	6.140.516	8.176.906
2. Kratk. poslovne terjatve do kupcev		4.509.527	6.654.524
3. Kratk. poslovne terjatve do drugih		1.630.988	1.522.383
V. Denarna sredstva	8	1.502.071	1.261.623
		36.422.633	35.434.333
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitev			
Aktivne časovne razmejitev	9	91.475	200.115
		91.475	200.115
SKUPAJ SREDSTVA		127.742.540	122.914.677
Zunajbilančna evidenca	25	26.107.761	24.460.966

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 87.

PRILOGA 4: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 3. del

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2015	31. 12. 2014
OBVEZNOSTI			
A. Kapital			
I. Vpoklicani kapital		75.700.000	75.700.000
1. Osnovni kapital		75.700.000	75.700.000
III. Rezerve iz dobička		167.594	167.594
1. Zakonske rezerve		167.594	167.594
IV. Presežek iz prevrednotanja		(18.454)	(18.022)
1. Aktuarski dobički/izgube iz dolg. Zasluzkov		(18.454)	(18.022)
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta		7.347.244	5.212.310
VI. Preneseni čisti poslovni izid		9.976.939	5.063.751
VII. Kapital manjšinskih lastnikov		118.416	110.317
VI. Uskupinjevalni popravek kapitala		(524.384)	(216.103)
	10	92.767.354	86.019.845
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	11	902.121	794.880
Č. Dolgoročne obveznosti			
I. Dolgoročne finančne obveznosti	12	9.105.593	12.134.099
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		8.321.227	11.992.482
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		784.365	141.617
		9.105.593	12.134.099

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 88.

PRILOGA 5: Bilanca stanja podjetja Akrapovič d.d. na dan 31. december 2015, 4. del

(v EUR)	Pojasnilo	31. 12. 2015	31. 12. 2014
Č. Kratkoročne obveznosti			
II. Kratkoročne finančne obveznosti	13	13.891.005	11.265.567
2. Kratkoročne fin. obv. do bank		13.306.004	11.175.039
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti		585.000	90.528
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	14	10.911.634	11.329.240
2. Kratkoročne posl. obv. do dobaviteljev		6.519.304	7.125.544
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		4.392.330	4.203.696
		24.802.639	22.594.806
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve			
Pasivne časovne razmejitve	15	164.834	1.371.046
		164.834	1.371.046
SKUPAJ OBVEZNOSTI		127.742.540	122.914.677
Zunajbilančne obveznosti	25	26.107.761	24.460.966

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 88.

PRILOGA 6: Izkaz poslovnega izida podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	Pojasnilo	2015	2014
1. Čisti prihodki iz prodaje	16	82.341.590	70.020.110
2. Sprememba vrednosti zalog		-402.401	193.672
3. Vrednost usredstvenih lastnih proizvodov		1.676.181	2.516.718
4. Drugi poslovni prihodki	18	49.957	350.308
5. Stroški blaga, materiala in storitev	17	-44.463.776	-41.482.126
6. Stroški dela	17	-26.019.735	-21.517.210
7. Odpisi vrednosti	17	-4.234.195	-2.993.348
a) Amortizacija		-3.991.405	-2.844.152
b) Prevrednotovalni odhodki pri osnovnih sredstvih		-73.910	0
c) Prevrednotovalni odhodki pri obratnih sredstvih		-168.880	-149.197
8. Drugi poslovni odhodki	18	-447.656	-285.003
10. Finančni prihodki iz danih posojil	19	140	10.296
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	19	826.012	597.340
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	20	-915.976	-964.091
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	20	-296.459	-190.246
Poslovni izid iz rednega delovanja		8.113.681	6.256.418
15. Drugi prihodki	21	123.374	499.849
16. Drugi odhodki	22	-602.981	-1.273.995
Poslovni izid obračunskega obdobja		7.634.075	5.482.272
17. Davek iz dobička	23	-91.607	-87.738
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		7.542.467	5.394.534
19.a Čisti poslovni izid obrač. obd.-večinski lastniki		7.347.244	5.212.310
19.b Čisti poslovni izid obrač. obd.-manjšinski lastniki		195.224	182.225

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 90.

PRILOGA 7: Analiza prihodkov od prodaje in analiza stroškov podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Prihodki od prodaje proizvodov na domačem trgu	448.686	480.952
Prihodki od prodaje proizvodov na tujem trgu	80.637.262	68.645.724
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	17.730	185.025
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	632.119	320.741
Prihodki od prodaje materiala na domačem trgu	601.509	382.625
Prihodki od prodaje materiala na tujem trgu	4.283	5.044
Skupaj	82.341.590	70.020.110

(v EUR)	2015	2014
Stroški materiala	21.086.622	19.937.967
Stroški storitev	23.377.153	21.544.159
Amortizacija	3.991.405	2.844.152
Plače zaposlenih	16.321.409	14.698.755
Nadomestila plač zaposlenih	2.302.078	954.506
Stroški obveznega in dodatnega pok. zavarovanja	1.949.433	1.684.406
Stroških drugih prispevkov na plače	1.341.979	1.104.165
Drugi stroški dela	4.104.836	3.075.378
Prevrednotevalni odhodki pri OS	73.910	-
Prevrednotevalni odhodki pri obratnih sredstvih	168.880	149.197
Drugi poslovni odhodki	447.656	285.003
Skupaj	75.165.362	66.277.688

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 108.

PRILOGA 8: Drugi poslovni prihodki in odhodki podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Drugi poslovni prihodki		
Ostali poslovni prihodki	32.078	345.133
Dobiček od prodaje OS	17.880	5.175
Skupaj	49.957	350.308
Drugi poslovni odhodki		
Članarine	25.399	22.781
Takse	32.733	27.689
Donacije	24.670	47.963
Odkodnine in pogodbene kazni	-	-
Ostali poslovni odhodki	364.853	186.570
Skupaj	447.656	285.003

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 108.

PRILOGA 9: Finančni prihodki podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Finančni prihodki:		
Prihodki od prevrednotovanj-tečajne razlike	729.331	589.477
Prihodki od obresti-ostalo	140	10.296
Prejeti popusti	80.264	7.863
Drugi finančni prihodki	16.416	-
Skupaj	826.151	607.636

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 110.

PRILOGA 10: Finančni odhodki podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Finančni odhodki:		
Odhodki za obresti od prejetih posojil	850.740	924.389
Odhodki iz drugih finančnih obveznosti	65.236	39.703
Odhodki od prevrednotevanj-tečajne razlike	296.459	190.246
Skupaj	1.212.436	1.154.337

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 110.

PRILOGA 11: Drugi prihodki podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Prejete odškodnine	49.311	11.025
Drugi prihodki	74.063	488.824
Skupaj	123.374	499.849

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 110.

PRILOGA 12: Drugi odhodki podjetja Akrapovič d.d.

(v EUR)	2015	2014
Drugi odhodki	602.981	1.273.995
Skupaj	602.981	1.273.995

Vir: Akrapovič d.d., Letno poročilo podjetja Akrapovič d.d. za leto 2015, 2015, str. 111.